

El llenguatge

Suficientment

29/I/1980

En hem referit més d'una vegada a les diverses possibilitats que té la llengua per a la formació d'adverbs o expressions adverbials a partir d'adjectius: afegint la terminació *ment* a la forma femenina d'aquests adjectius, fent-los precedir del conjunt d'una manera —d'una manera estranya, d'una manera simbòlica—; encara, en alguns casos, formant combinacions amb preposicions com *en* o *de*: *en general*, *en particular*, *en absolut*, *en ferm*, *de franc*, *de grat*, *de valent*, etc. Cal tenir en compte, a més, la possibilitat d'obtenir-ne a partir dels substantius, normalment fent-los precedir de les preposicions amb *a* sense: *amb paciència*, *amb freqüència*, *amb constància*, *amb interès*, *sense por*, *sense gràcia*, etc. Tots aquests recursos adverbials no ens han de fer oblidar els adverbis pròpiament dits, és a dir, no obtinguts a partir de formes adjectives, que sovint tenen el mateix valor, i que per tant els poden substituir o, si convé, alternar-hi per tal d'evitar repeticions quan la redacció del text ho exigeix. Recordem, de nou, els exemples que hem adduït diverses vegades: *nòmés*, que equival a *solament*; *únicament*, sovint a *freqüentment*; *i amb freqüència*, *alhora a simultàniament* o *conjuntament*, *abans a anteriorment*, *després a posteriorment*, *prou a suficientment*.

Sembla, doncs, centrant ara el comentari en el darrer exemple, que amb *prou* i *suficientment*, dues formes morfològicament tan diferents però que es poden usar amb el mateix valor, i a què podríem afegir encara a bastament, n'hi hauria d'haver prou per a expressar la suficiència d'una acció (o d'una qualitat, d'una dimensió, etc.), sense necessitat d'haver de recórrer a solucions estranyes. Acabem de llegir, tanmateix, en un text acabat d'aparèixer i per tots conceptes digne de consideració, «...el revifà una mica però no el suficient per arribar...», en què aquesta idea és expressada per mitjà de la locució «el suficient», que no és sinó un calc literal de l'expressió castellana «lo suficiente», de la qual hem hagut trobar l'equivalència canviant simplement l'article neutre per la forma *el*. El procediment, però, és desencertat i el resultat, inadmissible. La solució adequada, la que hem indicat: *prou* o *suficientment*. Afegim-hi, encara, que fóra igualment desencertat de traduir, com fan alguns, «per lo general» per «oel general». A partir de l'adjectiu general podem obtenir les expressions adverbials en general i generalment.

Albert Jané